

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33266
Nom: Història de la filosofia moderna I
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1012 - Grau en Filosofia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	3	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1012 - Grau en Filosofia	Història de la filosofia i corrents actuals de la filosofia	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

SOLER ALVAREZ FERNANDO

RAMOS VALERA MANUEL

RESUM

En virtut de la identitat del seu àmbit històric i temàtic, programem conjuntament l'assignatura Història de la Filosofia Moderna I i l'assignatura Història de la Filosofia Moderna II . El contingut d'ambdós s'estructura en diversos blocs temàtics que arpleguen de forma seqüenciada etapes fonamentals i problemàtiques substantives de la història de la filosofia moderna, des del seu origen fins a la seua culminació.

El contingut de l'assignatura Història de la Filosofia I s'articula en tres apartats temàtics:

- Filosofia del Renaixement i principis del pensament modern.-
- El racionalisme europeu.
- L'empirisme britànic.

El contingut de l'assignatura Història de la Filosofia II es distribueix en dues àmbits temàtics:-

La Il·lustració europea.

- L'idealisme transcendent de I. Kant.

Important: Els ítems arreplegats i la bibliografia proposada en cada apartat tenen un caràcter general orientatiu per a la docència dels distints grups de l'assignatura, sense impedir als docents la possibilitat d'introduir una orientació pròpia en el desenvolupament del programa i en l'elecció concreta del material textual.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Pel que fa als coneixements i habilitats, el nivell bàsic desitjable per als estudiants que cursen l'assignatura és el proporcionat tant per les matèries de l'àrea de Filosofia cursades durant el Batxillerat, com per les d'Introducció a la Filosofia, la Història de la Filosofia antiga I i II i la Història de la Filosofia Medieval del Grau de Filosofia

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Adquirir habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau d'autonomia creixent.

Adquirir la capacitat per plantejar i resoldre problemes, així com de prendre decisions, en un temps limitat.

Adquirir un coneixement bàsic dels problemes, els textos i els mètodes propis que ha desenvolupat la filosofia al llarg de la història, reconeixent-hi els possibles biaixos androcèntrics.

Apreciar l'autonomia i la independència de judici.

Capacitat de comunicació en una llengua estrangera.

Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València.

Conèixer les idees i els arguments dels principals filòsofs i pensadors, extrets dels seus textos, així com la investigació de les seues diverses tradicions i escoles, identificant-hi els possibles biaixos androcèntrics.

Estimar positivament el pensament original i creatiu.

Expressar amb precisió els resultats de l'anàlisi de problemes controvertits i complexos.

Identificar i avaluar amb claredat i rigor els arguments presentats en textos o exposats oralment.

Identificar les qüestions de fons que subjauen a qualsevol tipus de debat.

Manejar amb soltesa i eficàcia les diverses fonts d'informació: bibliogràfiques, electròniques i altres.

Manejar-se amb soltesa en l'estudi filosòfic d'àrees particulars de la investigació i de la praxi humana, com ara la ment, el coneixement, el llenguatge, la tecnologia, la ciència, la societat, la cultura, l'ètica, la política, el dret, la religió, la literatura, les arts i l'estètica, evitant els caires androcèntrics.

Reconèixer i respectar allò que és diferent i plural.

Reconèixer la fal·libilitat humana.

Relacionar problemes, idees, escoles i tradicions.

Saber aplicar els coneixements adquirits per aclarir o resoldre determinats problemes aliens al propi àmbit de coneixement.

Ser capaç d'assumir compromisos socials i ètics.

Ser capaç d'obtenir informació a partir de diferents fonts primàries i secundàries.

Ser capaç d'organitzar i planificar els temps de treball.

Ser capaç de millora i perfeccionament professional.

Tenir capacitat de transmetre a altres (experts o no) informació, idees, problemes i solucions.

Tenir capacitat per analitzar, sintetitzar i interpretar dades rellevants d'índole cultural, social, política, ètica o científica, i d'emetre'n judicis reflexius des d'una perspectiva no androcèntrica.

Treballar amb un grau creixent d'automotivació i autoexigència.

Utilitzar i analitzar amb rigor terminologia filosòfica especialitzada.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Filosofia del Renèixement i principis del pensament modern

1. Filosofia del Renaixement i principis del pensament modern. Context històric i característiques principals.

La docta ignorància en N. De Cusa. Renaixement i reforma. Humanisme i escepticisme en M. de Montaigne. J. Bodino: la fonamentació del concepte de sobirania de l'estat modern. Maquiavel: l'autonomia del polític. F. Bacon: el mètode de la ciència. Les utopies renaixentistes.

2. El racionalisme europeu

R.Descartes: La «ciència universal» i els principis del mètode. Les operacions de la ment: intuïció i deducció. Linnatisme cartesià. El dubte metòdic. El cogito i la justificació metafísica del coneixement. B. Pascal: els pensaments. B. Spinoza: doctrina de la substància. Els atributs i les maneres. Déu i lhome. L ètica. N. Malebranche: la investigació de la veritat. El cercle viciós cartesià. Metafísica i religió. G.W. Leibniz: lògica i metafísica. La distinció entre veritats de raó i veritats de fet. Doctrina de la substància: la monadologia. Lharmonia preestablerta. La filosofia pràctica.

3. L'empirisme britànic

El mecanicisme materialista. La fundació de la ciència política moderna. J.Locke: entre racionalisme i empirisme. La crítica de la doctrina de les idees innates. Els materials del coneixement: doctrina de les idees. Idees i qualitats. Doctrina de la substància. La crítica de l'absolutisme i la fundació de la teoria política liberal. G. Berkeley: entre empirisme i idealisme. La fundació del fenomenalisme modern: la doctrina de leses est percipi. D. Hume: la ciència de la naturalesa humana. Teoria del coneixement. La distinció entre impressions i idees i el criteri empirista del significat. Relacions d'idees i qüestions de fet. Demostració i inferència causal. La substància. La causalitat. Pensament ètic i polític.

Important:

Els ítems recollits i la bibliografia proposada en cada apartat tenen un caràcter general orientatiu per a la docència dels distints grups de l'assignatura, i no impedeixen als docents la possibilitat d'introduir una orientació pròpia en el desenvolupament del programa i en la selecció concreta del material textual.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	5,00
Teoria	30,00
Seminari	15,00
Total hores	50,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	15,00
Estudi i treball autònom	15,00
Preparació de classes	40,00
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	100,00

METODOLOGIA DOCENT

1. Classes teòriques: Hi haurà dues hores de classes teòriques, impartides pel professor i en les quals podran participar activament els estudiants.
2. Preparació de classes teòriques. Els estudiants hauran d'assistir a les classes teòriques havent llegit el material que per a cada sessió haja recomanat el professor, tant pel que fa als texts clàssics com a la bibliografia secundària bàsica. Aquest treball previ és imprescindible per al bon seguiment de les classes i per a la desitjable participació activa de l'alumne en el seu desenvolupament.
3. Classes pràctiques. El grup de classe és dividirà, eventualment, en funcions del nombre d'alumnes matriculats, en dos grups de pràctiques, i cadascun assistirà a les classes presencials programades, que són d'una hora per setmana. Ocasionalment és podran agrupar aquestes hores i fer dues hores seguides cada dues setmanes.
4. Amb la finalitat d'avaluar les competències adquirides en les classes pràctiques, tots els alumnes hauran de realitzar i presentar per a la seua avaluació, d'acord amb les indicacions del professor, siga **un determinat nombre de comentaris sobre els textos** que seran objecte de lectura en les classes pràctiques, siga **un assaig o treball individual original** sobre un text o temàtica prèviament consensuat amb el professor. La qualificació d'aquest assaig formarà part de la nota final.
5. Treball Voluntari: Els estudiants podran realitzar, individualment o en grup, un treball escrit sobre autors o problemes vinculats al temari general para la realització del qual comptaran amb la direcció del professor. El tema del treball haurà de ser comunicat al professor amb anterioritat a la seua realització i haurà de presentar-se un esbós i/o esquema per a la seua aprovació prèvia. El termini per a açò acabaria el primer dia del últim més del quadrimestre. L'escrit haurà d'incloure reflexions crítiques, havent d'indicar-se amb precisió la bibliografia utilitzada i els passatges que d'ella hagen sigut citats en el treball. L'incompliment d'alguna d'aquestes condicions suposarà la desqualificació del treball. La qualificació del treball formarà part de la nota final fins a un màxim de dos punts.
6. Tutories. En l'horari que oportunament es farà públic, s'atendran les consultes que l'estudiant puga realitzar referents a les qüestions tractades en les classes teòriques, a les seues lectures de la bibliografia bàsica o complementària, o a qualssevol altra consulta vinculada amb els continguts o desenvolupament de l'assignatura.

AVALUACIÓ

L'adquisició dels coneixements serà avaluada mitjançant un examen escrit consistent en preguntes de desenvolupament ampli referents a diferents parts del temari. L'examen es qualificarà numèricament amb fins a un màxim de 8 punts sobre 10. La qualificació dels comentaris de text o de l'assaig original vinculat a les classes pràctiques representarà el 20% de la nota final (fins a 2 punts sobre 10). Per a poder sumar els punts obtinguts en aquests treballs, els alumnes hauran d'obtenir almenys un 4 (sobre 8) en l'examen. Si els alumnes no entregaren els comentaris o l'assaig, se'ls qualificarà amb un NO PRESENTAT, conservant-se la nota obtinguda en l'examen fins a la presentació d'aquests treballs dins de les dues convocatòries oficials del curs acadèmic.

La realització del treball voluntari (que haurà de ser entregat com a més tard en la data fixada per a

l'examen de la part teòrica) tindrà una qualificació de fins a 2 punts. Aquesta qualificació se sumarà a l'obtinguda en l'examen escrit (sempre que aquesta haja sigut de 4 o més punts) per a determinar la qualificació final.

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

- Tema 1. -Cusa, N. de, La docta ignorancia. Buenos Aires, Biblos, 2003-4. -Maquiavelo, N., El príncipe. Madrid, Tecnos, 2011. -Montaigne, M. de, Ensayos completos. Ed. De A. Montojo y A. Muñoz. Madrid, Cátedra, 2003. Tema 2. -Descartes, R., Discurso del método y Meditaciones metafísicas. Madrid, Tecnos. Los esenciales de filosofía, 2002. -Leibniz, G.W., Discurso de metafísica, Madrid, Alianza, 1997. La monadología. Oviedo, Pentalfa, 1981. -Spinoza, B., Ética, Madrid, Tecnos, 2007. -Pascal, B., Los pensamientos, Madrid, Alianza, 1991. Tema 3. -Hobbes, Th., El Leviatán. Madrid, Alianza, 2009. Del ciudadano y Leviatán. Madrid, Tecnos, 2005. -Locke, J., Ensayo sobre el entendimiento humano. Madrid, Editora Nacional, 1980 y en México, FCE, 1994. Segundo ensayo sobre el gobierno civil. Madrid, Tecnos, 2006. -Hume, Tratado de la naturaleza humana. Madrid, Tecnos, 2005. Tema 4.
- Cassirer, E., La filosofía de la Ilustración, México, FCE, 1975. -Copleston, F., Historia de la Filosofía, Barcelona, Ariel, 1975. -Y. Belaval-B. Parain (ed.), Historia de la Filosofía, Madrid, Siglo XXI, 1974-1981. -O'Connor, D.J., Historia crítica de la filosofía occidental, Barcelona, Paidós, 1982. -Popkin, R. H., La historia del escepticismo desde Erasmo a Spinoza. México, FCE, 1983. -Severino, E. La filosofía moderna, Barcelona, Ariel, 1986.